

Anneke van Baalen & Marijke Ekelschot

Mannelijkheidswaan^{*}

Vrouwelijkheidswaan en mannelijkheidswaan zijn beide fascisties. Niet-radikale vrouwenbewegingen kunnen een broedplaats van vrouwelijkheidswaan zijn. De mannelijkheidswaan wordt voortgebracht door de broederschappen zelf, in een wisselwerking tussen verschillende groepen mannen. Hoe dat werkt merken we bv. in het proces tegen de Amsterdamse Hells Angels, die een paar meisjes op een gruwelijke manier verkracht hadden: de president van de strafkamer van het gerechtshof, mr. Gerbrandy, een klein droog mannetje, ging 'ouwe-jongens-krentebrood' spelen met de Hells Angels ('Jullie moeten ook geen bier drinken, maar jenever'). Geschokt moesten Vrouwen-Tegen-Seksueel-Geweld-vrouwen op de publieke tribune vaststellen dat Gerbrandy zijn mannelijkheid versterkt wilde zien in zijn contact met mannen die wel seksueel geweld durven plegen.

De gefascineerde aandacht van de pers voor vernielzuchtige 'jongeren' is een ander voorbeeld. Nooit hoor je iets over werkloze meisjes, tenzij ze zich met kracht de media inwringen, zoals bij de VPRO-uitzending over de arbeidsplicht voor 'jongeren'.

Vrij Nederland gebruikt een hele bijlage om duidelijk te maken dat voetbaltribunegriezels echt heel gewone aardige jongens zijn; dat jongens die met messen en fietskettingen elkaar proberen af te maken het eigenlijk niet kunnen helpen.

En het marxisties welzijnswerk kan er ook wat van. Elders in dit nummer hebben we uit de Groene Amsterdammer een fragment van Paul Willis 'Learning to labour'[†] overgenomen, een boek dat op allerlei universitaire en HBO-opleidingen gebruikt wordt. Dat fragment leek ons hoopvol, maar bij het lezen van het boek bleek dat Willis uiteindelijk een socialisties wetenschappelijke basis probeert te geven voor de verheerlijking van seksistiese en racistiese rotzakken.

De schrijver bestudeert een arbeidersjongensschool ergens in een Engelse industriestad en hij schenkt zijn aandacht uitsluitend aan de minderheid van die jongens, namelijk diegenen die zich aan de schoolcultuur onttrekken en een eigen subcultuur opbouwen met 'lol-maken', drinken, stelen, verkrachten, poten-rammen en 'Paki-bashing' (Pakistani in elkaar slaan). Deze jongens zien minachtend neer op de brave jongens die wel werken voor hun malle diploma's, en de schrijver kennelijk met hen.

Willis zegt (p. 180) dat het monopolie-kapitalisme, door het fabriekswerk steeds meer te standaardiseren en te automatiseren, steeds meer arbeiders produceert die geen 'beroepsidiotie', trots op hun werk en persoonlijke integratie in de werkactiviteit meer hebben. Volgens Willis zijn dat soort nieuwe arbeiders de meest 'advanced' van alle: 'instrumental, flexible, un-illusioned' 'sharp', 'unskilled but well-socialised' 'with fewer prejudices, blindneses and limitations than any before' (kursief van ons; dit gaat dus over racistiese, seksistiese, gewelddadige 'ongeschoolde' jongens).

Het monopolie-kapitalisme komt, aldus Willis in een kontradiktie terecht: 'Their need for a more advanced (or less skilled and job bound) kind of worker also invites a worker without loyalty and motivation, one who is potential susceptible to mass critical political perspectives.' (kursief van ons) Eerder heeft hij ook al gesproken over de 'logical possibility of radicalness' (p.175)

De blindheid voor het verschil tussen links en rechts radikalisme die hieruit blijkt, vinden wij nog griezeliger dan de moederschapskultus van de soc-fem. Zou Willis werkelijk denken dat zijn seksistiese en racistiese arbeiders de revolutie zullen maken? Weet hij niet dat het nationaal-socialisme niet alleen de naam van de arbeidersbeweging heeft overgenomen, maar

* Verschenen in *Feminist 3*, De Bonte Was, 1982

† *Learning to labour, how working class kids get working class jobs*, door Paul E. Willis (1977) 7e druk 1981 Aldershot

ook de mannelijkheidskultus? Zou hij niet weten dat ook fascistiese bewegingen een 'mass critical political perspective' beweren te bieden?

Het kan hem kennelijk niets schelen. Hij verdient er zijn brood mee en hij is er apetrots op dat die rotjongens *hem* aardig vinden. Woorden schieten hier verder tekort.